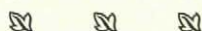

beheer — vestigde de aandacht van het Limburgsch Landschap op een groeiplaats van de Reuzenpaardestaart bij Belfeld, die door werkverschaffing dreigde te niet te gaan. Limburgsch Landschap in het geweer, Staatscommissie ontboden, gemeentebestuur van Belfeld welwillend, directeur der Werkverschaffing ook; eindresultaat: Het Limburgsch Landschap huurt het terrein van de gemeente voor *f* 50,— per jaar. Na drie jaren zal wel voldoende blijken, of de ontwatering van de aangrenzende moerassen van invloed zal zijn geweest op den vochtigheids-toestand van het reservaat. Bij gebleken bestendiging van den thans bestaanden toestand zal tot aankoop worden overgegaan tegen een reeds thans gefixeerden prijs van *f* 1000. De Nederlandsche Natuurhistorische Vereeniging en de Nederlandsche Jeugdbond voor Natuurstudie stelden voor die eventualiteit ieder reeds *f* 100 beschikbaar. Bravo!

Nog iets. Ieder weet, dat de Tros-dopheide, *Erica cinerea*, in Limburg groeit. Minder bekend is, dat ons Midden-Limburg eigenlijk het voornaamste deel is van het merkwaardig *Erica-cinerea*-eiland in Noordwest-Europa, dat zich uitstrekt van Bonn tot Boxmeer en dat de plant door bebouwing en ontginning overal verloren dreigt te gaan. Gelukkig heeft het Limburgsch Landschap zich ook deze zaak aangetrokken en door tijdig overleg met verschillende autoriteiten goede veiligheid weten te verschaffen aan deze zeer bijzondere en belangrijke zeldzaamheid.

Bovendien komen er nog goede berichten over het Geuldal bij Epen; maar daarover later.

Ik wensch het Limburgsch Landschap van harte geluk met wat in 1935 bereikt is en twijfel er niet aan, of het zal wakker voortschrijden op den ingeslagen weg. JAC. P. THIJSSE.

VOGELWAARNEMINGEN IN FEBRUARI.

De blauwe reigers van Frankendaal en van de kleine kolonie in het Oosterpark zijn reeds in begin Februari gearriveerd en ook de roeken zijn weer vanuit het Zuiden aangekomen. Enkele reigers en roeken zijn de winter bij ons overgebleven, maar nu ziet men vooral de roeken onophoudelijk rondvliegen en in de weilanden naar voedsel zoeken. Sommige roeken vlogen zelfs al met takjes naar hun nest. Maar het ziet er nu erg naar uit, of de winter alles in de war zal sturen. Vele slootjes, plassen, meren enz. zijn al dichtgevroren en de grond is veel te hard voor de lange snavels van de wulpen van het Oostzanergat, die dus wel genoodzaakt zullen zijn andere plaatsen op te sporen, teneinde in hun onderhoud te kunnen voorzien. En wat zal er nu van de teruggekomen reigers moeten worden, wanneer de vorst doorzet?

Toen het Vrijdagnacht weer stevig had gevoren, ging ik Zaterdagmiddag vol goede moed op weg. In het IJ zwommen opvallend veel koeten, meer dan er tot nu toe van het jaar geweest waren en in het Noordzeekanaal zwommen over een kleine afstand, zeker wel 150 zwarte dobbertjes rond. Dodaarsjes waren er ook in groter aantal dan voor veertien dagen. De gehele Rothoek was bevroren, slechts op enkele plaatsen waren wakken in het ijs. Zoals licht te verwachten was, zwommen in de wakken heel wat eenden. Vooral brilduikertjes waren er opvallend veel, meer dan er de gehele winter geweest waren. Vooral de witte borst en buik van de volwassen mannetjes vielen sterk op. In grotere of kleinere troepjes zwommen ze in de wakken rond. Af en toe vlogen ze eens op, anderen doken onophoudelijk en weer anderen zwommen een beetje apart rond, meestal mannetje en wijfje, kortom, ze waren buitengewoon monter en levendig. Ook de meeste wilde eenden, slobben en de enkele achtergebleven talingen en smienten, wier helder wiewuw, wiewuw, wiewuw, onophoudelijk weerklonk waren in paartjes waar te nemen. Maar de jager kwam dit heerlijke schouwspel weer eens bederven. Met zijn schuitje trachtte hij zich een weg te banen door het ijs, wat aan de waakzame brilduikertjes natuurlijk niet ontging. De gehele troep vloog plotseling op en niet alleen de brilduikers, maar ook de meeste andere

eenden vonden het wat te gevaarlijk worden en verhuisden naar de andere kant van de ijsvlakte, waar zij voorlopig wel veilig waren, tenminste, het zou nog heel wat voeten in de aarde hebben, wanneer de jager zich door het ijs daarheen een weg zou hebben gebaand.

Achter in het kanaal zwommen ook nog enige eenden. Het waren vooral tafeleenden, roodkoppen zoals ze vaak door jagers worden genoemd, smienten en kuifeendjes, die zich daar op-hielden. Wat dichterbij zwom een paartje nonnetjes, later kwamen er nog enige kuifeendjes bij en vanachter het riet kwam nog een dozijn tafeleenden te voorschijn. Maar nu begon de jager van zich te laten spreken, meerdere schoten dreunden in de lucht en onophoudelijk vlogen grotere of kleinere troepen eenden over. Eerst troepjes wilde eenden, toen smienten en tafeleenden, later enkele slobben, wat nonnetjes en verschillende pijlstaarten en last not least een paartje grote zaagbekken. Toen was het uit, want door het onophoudelijke schieten van den jager waren de eenden er bijna alle vandoor gegaan, slechts enkele wilde eenden zaten nog veilig tussen het riet, terwijl de jager in zijn bootje in hevige strijd gewikkeld was met het ijs, waarin hij maar langzaam vooruit kwam.

Toewie, toewie, toewie . . . , riepen de wulpen hoog in de lucht, en het was, alsof zij zich verwonderd afvroegen, wat daar toch beneden te doen was op het anders zo rustige slik, waar nu een menigte kinderen zich joelend en schreeuwend op het ijs van de lage waterplasjes vermaakten. Een troepje sijsjes en enkele groenlingen zwierven tussen de zulte, zij waren niet erg schuw, anders was het met de fratertjes, die hier al meer dan anderhalve maand rond-zwerven en misschien nog wel langer; maar het was nu toch de eerste maal, dat ik hen van dichtbij heb kunnen bekijken, heel even maar, maar het was voldoende om hun mooie roodbruine kleur te zien, waardoor ze wel wat op het kneutje lijken en ook hun lichaamsbouw herinnert levendig aan een kneu, deze laatste is hier 's zomers ook waar te nemen, tenminste, ik heb hem hier meermalen aangetroffen.

Even later trokken er nog 7 reigers over, die door hun geschreeuw al dadelijk hun aanwezigheid verrieden. Eerst vlogen ze Z.W., maar later werd het na enig aarzelen pal West, hoogstwaarschijnlijk waren dit vogels, die al vanuit het Zuiden zijn teruggekeerd en nu ons land in een koude vinden, die ze niet verwacht zouden hebben, maar we hopen voor hen, dat het weer gauw zal omdraaien, anders zullen ze het hard te verduren krijgen.

Amsterdam, 9 Februari 1935.

K. Voous.

N a s c h r i f t.

Zoals wellicht te verwachten was, zien we ook bij de Rothoek de vogelbevolking sterk achteruitgaan. Het aantal eenden en steltlopers kan zelfs geen vergelijking doorstaan met dat van het vorige jaar, toen we in najaar en winter, ontelbare drommen eenden zagen; dit jaar zijn het altijd maar enkele meer of minder kleinere troepen, meest wilde eenden en talingen, soms wat slobben, smienten en kuifeendjes.

Deze achteruitgang schrijven we toe aan het steeds harder worden van de bagger, waardoor de kleine organismen zich niet dan zeer slecht kunnen voortplanten, terwijl deze toch het hoofdvoedsel uitmaken van strandlopers, ruiters, plevieren enz. en onder de eenden vooral van talingen, verder aan het geheel begroeid geraken van de droogliggende gedeelten met zulte, waardoor er voor wulpen, strandlopers, plevieren e.d., geen geschikt terrein overblijft. Bovendien trekken nieuwe terreinen aan de Westrand van de stad heel wat eenden en steltlopers en daar zien we dan ook de ontelbare drommen wilde eenden, talingen en slobben, die in October en November in grote getalen ons land binnenvallen. Of deze terreinen voor duik-eenden geschikt zijn is een andere vraag. Hoogstwaarschijnlijk zullen we deze er niet ontmoeten; het water staat er overal erg laag, daardoor vooral zeer in trek bij talingen, maar niet bij duik-eenden, als tafeleend, kuifeend enz.

Amsterdam, November 1935.

K. H. Voous.